

Handläggare
Eva Woll Tegbäck
Telefon: 08-508 35 528

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 1 april 2014

Ärende 5

Yttrande över förslag till strategi för att motverka hemlöshet i Stockholms stad

KS 325-1801/2013

Förvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden hänvisar till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att paragrafen justeras omedelbart.

Charlotte Svensson
Arbetsmarknadsdirektör

Karin Eriksson Bech
Utvecklingschef

Sammanfattning

I socialnämndens verksamhetsplan för 2012 angavs att nämnden skulle ta fram en samlad strategi för stadens hemlöshetsarbete. Socialnämnden godkände i november 2013 förslaget till strategi för att motverka hemlöshet i Stockholm stad 2014-2019 och överlämnade ärendet till kommunstyrelsen. Förslaget har remitterats till Arbetsmarknadsnämnden m.fl. för yttrande.

Den föreslagna strategin fokuserar i första hand på hur socialtjänsten i Stockholms stad kan arbeta för att motverka hemlöshet. Det förebyggande arbetet anges som särskilt viktigt. Målet för den enskilde är ett eget boende och alternativet är att hitta så stadigvarande boendelösningar som möjligt. Att hemlösa personer får en egen försörjning och sysselsättning ses i strategin som viktiga komponenter för att framgångsrikt motverka hemlöshet. Samverkan med andra huvudmän, intresseorganisationer, kommunala och privata bostadsbolag lyfts fram som viktigt. Tidsplanen för strategin är 2014-2019.

Förvaltningen tillstyrker den föreslagna strategin med följande synpunkter.

I Jobbtorg Stockholms uppdrag ingår bl.a. att ge insatser enligt socialtjänstlagen (SoL) till arbetslösa personer med målet att de ska bli självförsörjande genom arbete eller studier. Samverkan sker med Arbetsförmedlingen, stadsdelsnämnderna och andra aktörer. I den utsträckning som personer i de olika målgrupperna för Jobbtorg Stockholm också är hemlösa så ingår det i förvaltningens uppdrag att ha en nära samverkan med stadsdelsnämnderna och andra aktörer så att även dessa deltagare kan få egen försörjning och sysselsättning.

Förvaltningens erfarenhet är att ett ordnat boende, trygghet och struktur i vardagen är viktiga inslag för ett framgångsrikt arbete med personer som är arbetslösa och/eller har en annan social problematik. Insatserna måste vara individuellt utformade med krav anpassade till den enskilde för att inte förvärpa situationen. Inblandade aktörer måste jobba parallellt med olika stödinsatser och i nära samverkan med varandra och den enskilde.

Bakgrund

I socialnämndens verksamhetsplan för 2012 angavs att nämnden skulle ta fram en samlad strategi för stadens hemlöshetsarbete. En utredning har genomförts för att undersöka och komma med förslag på hur arbetet kan utvecklas inom en rad områden som berör hemlöshetsproblematiken.

Utredningen omfattade bland annat stadens organisation som även inkluderar det vräkningsförebyggande arbetet och frivilligorganisationernas roll, metoder och evidens samt målgrupper. Utredningen avlämnade sin rapport i april 2013 och utmynnar i förslag på ett antal punkter som strategin bör omfatta samt en handlingsplan för att genomföra strategin.

Socialförvaltningen redovisade i oktober 2013 ärendet i ett tjänsteutlåtande

Socialnämnden godkände i november 2013 förslaget till strategi för att motverka hemlöshet i Stockholm stad 2014-2019 och överlämnade ärendet till kommunstyrelsen.

Ärendet

Arbetsmarknadsnämnden har av kommunstyrelsen beretts tillfälle att inkomma med ett yttrande över förslaget till strategi för att motverka hemlöshet i Stockholms stad.

Hemlöshetsstrategin kan delas upp i tre avsnitt

- Stadens organisation och definition av hemlöshet, metoder och evidens, tillgängliga insatser i staden, omvärld och pågående samverkan
- Stadens övergripande mål och delmål för arbetet med hemlöshet
- Tidplan för strategin, kunskapsutveckling och system för uppföljning

I strategin lyfts olika grupper av hemlösa personer fram utifrån att de ingår i de målgrupper som kapitel 5 i socialtjänstlagen anger att socialnämnderna har ett särskilt ansvar för. Målgrupper som anges i strategin är följande:

- Akut hemlösa
- Långvarigt hemlösa
- Barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden
- Hemlösa med komplex problematik i form av missbruk och fysisk eller psykisk ohälsa
- Unga vuxna hemlösa i riskzon att bli hemlösa
- Äldre hemlösa

Enskilda personer kan tillhöra flera målgrupper samtidigt.

Den föreslagna strategin fokuserar i första hand på hur socialtjänsten i Stockholms stad kan arbeta för att motverka hemlöshet. Det förebyggande arbetet anges som särskilt viktigt. Målet för den enskilde är ett eget boende och alternativet är att hitta så stadigvarande boendelösningar som möjligt. Att hemlösa personer får en egen försörjning och sysselsättning ses i strategin som viktiga komponenter för att framgångsrikt motverka hemlöshet. Samverkan med andra huvudmän, intresseorganisationer, kommunala och privata bostadsbolag lyfts fram som viktigt. Tidsplanen för strategin är 2014-2019. År 2014 är basåret för avstämning av mål och delmål i strategi.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av utvecklings- och utredningsstaben.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på att staden utformar en hemslöshetsstrategi och tillstyrker den föreslagna strategin med följande synpunkter.

I arbetsmarknadsförvaltningens uppdrag ingår att ge stöd till arbetslösa med målet att de ska uppnå självförsörjning genom arbete eller börja studera. Huvudmålgruppen för Jobbtorg Stockholm utgörs av arbetslösa i åldrarna 18-65 år som uppbär försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen (SoL). I målgruppen kan ingå personer som blivit vräkta, eller är hemlösa p.g.a. andra orsaker.

Arbetsmarknadsförvaltningen har också i uppdrag att ge insatser till unga vuxna 16-25 år som står utanför arbete och studier och som inte uppbär försörjningsstöd. Uppdraget gäller främst unga som omfattas av det kommunala uppföljningsansvaret samt unga som staden möter bland annat genom uppsökande arbete i olika former.

I den utsträckning som personer i de olika målgrupperna för Jobbtorg Stockholm också är hemlösa så ingår det i förvaltningens uppdrag att ha en nära samverka med stadsdelsnämnderna och andra aktörer så att deltagarna kan nå målet egen försörjning och sysselsättning. Jobbtorg Stockholm, Rosenlundsgatan, har ett nära samarbete med Enheten för hemlösa. Aspiranter som kommer från enheten för hemlösa har träffat en socialsekreterare innan de kommer på ett första informationsmöte till jobbtorg, till skillnad från de aspiranter som kommer från stadsdelarna. Kontinuiteten i kontakten både med coach och med socialsekreterare är viktig. Endast om bostadssituationen utgör ett så stort hinder att aspiranten inte kan fullfölja sin planering på jobbtorget görs en återremittering till Enheten för hemlösa.

Många av de hemlösa som Jobbtorg Stockholm möter har varit arbetslösa en lång tid och har även en annan problematik förutom arbetslöshet, som t ex missbruk och psykisk ohälsa. Anställning som Stockholmsvärd är ett gott exempel på en lyckad insats för en del av målgruppen. Förvaltningen vill peka på att det ofta kan behövas parallella insatser från olika verksamheter som till exempel arbetar med missbruksproblematik, psykiatri och Jobbtorg för att få en hållbar planering. Detta ser förvaltningen som ett viktigt

utvecklingsområde för att fler hemlösa ska kunna få och behålla arbete i någon form.

Förvaltningens erfarenhet är generellt sett att ett ordnat boende, trygghet och struktur i vardagen är viktiga inslag för ett framgångsrikt arbete med personer som är arbetslösa och/eller har en annan social problematik. Trygghet i boendesituationen och vid behov även tillgång till boendestöd är ibland avgörande för att kunna göra en hållbar planering mot arbete. Personer som inte har ett ordnat boende kan ha svårt att fokusera på och delta i insatser som ska leda till arbete och egen försörjning. Det är därför av stor vikt att insatser för denna grupp är individuellt utformade och att krav som ställs är anpassade till den enskildes helhetsituation för att inte förvärra situationen. Inblandade aktörer måste arbeta parallellt med olika stödinsatser och i nära samverkan med varandra och den enskilde.

Arbetsmarknadsförvaltningen har i ett ärende till nämnden under 2013 uttalat att förvaltningen anser att sociala företag kan vara ett komplement till stadens befintliga insatser som möjliggör att fler personer som idag av olika skäl exkluderas från den offentliga sektorn och privata näringslivet får ytterligare en språngbräda för att närma sig arbetsmarknaden eller ett arbete. Socialförvaltningen har fått ett uppdrag att i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen närmare utreda frågan om sociala arbetskooperativ. Det får visa sig om utredningen kan ge svar på om sociala arbetskooperativ kan bli en möjlig komponent i arbetet mot hemlöshet.

Förvaltningen vill slutligen särskilt lyfta fram situationen för unga utanför utbildning och arbetsmarknad som också saknar en acceptabel boendesituation. Till exempel har arbetet för att stödja före detta kriminella genom sociala insatsgrupper för äldre ungdomar på Järvafältet visat att bostadssituationen ofta är en kritisk faktor, kanske ibland den mest kritiska, för att den unge ska kunna bryta med kriminella grupper och på allvar börja orientera sig mot arbete och studier.

Bilaga

1. Stockholms stads strategi mot hemlöshet 2014-2019